

Данте 1 и 2

Врста и ниво студија: основне академске, III и IV семестар

Број ЕСПБ: 3 + 3

Статус предмета: изборни

Број часова: 2 часа недељно

Циљ предмета: је упознавање са најзначајнијим делом Дантеа Алигијерија, *Божанственом комедијом*, њеним формалним и поетичким одликама, тематском сложености и вишезначношћу, путем анализе најважнијих епизода из *Пакла*, *Чистишишта* и *Раја* методом пажљивог читања.

Начин испитивања и оцењивања: Курс је подељен на два једносеместрална дела, Данте 1 и Данте 2, који се полажу писмено. Услов за полагање испита Данте 1 је положен колоквијум. Услов за полагање испита Данте 2 је положен испит из Дантеа 1.

Данте 1: 10 бодова – похађање наставе; 40 бодова – колоквијум; 50 бодова – испит.

Данте 2: 30 бодова – похађање наставе; 70 бодова – испит.

Време трајања испита: 2 сата

План извођења наставе у III семестру (Данте 1)

1. Поетичке одлике средњовековне књижевности у Западној Европи
2. Најважнија дела и аутори средњовековне књижевности у Западној Европи
3. Живот и дело Дантеа Алигијерија
4. Композиција *Божанствене комедије*
5. Систем казни у *Паклу* и главни представници
6. Данте Алигијери, *Пакао* (I, II)
7. Данте Алигијери, *Пакао* (III–V)
8. Данте Алигијери, *Пакао* (VI–IX)
9. Данте Алигијери, *Пакао* (X–XII)
10. Данте Алигијери, *Пакао* (XIII–XV)
11. Данте Алигијери, *Пакао* (XVI–XIX)
12. Данте Алигијери, *Пакао* (XX–XXV)
13. Данте Алигијери, *Пакао* (XXVI–XXIX)
14. Данте Алигијери, *Пакао* (XXX–XXXIV)
15. Припрема за испит

Пример теста из испита Данте 1

Колоквијум

1. Када се завршава средњи век?
2. Шта је парегменон? Навести пример.
3. Објаснити шта означава синтагма *septem artes liberales*.
4. Навести најважнија дела Кретјена де Троя.
5. Ко су ваганти?
6. Ко су били гибелини?
7. Које године се десила битка код Монтапертија?
8. Којој „школи“ („стилу“) припада Дантеов *Нови живот*?
9. Шта је терцина?
10. Како се комедија жанровски дефинише у средњем веку?

Испит

1. Одакле је дати одломак? Ко га изговора? Дати његову краћу анализу.

Силвијев отац, прича књига твоја,
У бесмртни је свијет за живућега
Још тијела пошо и уз чула своја,

Па ако му је противник зла свега
Склон био, славно мислећи на дело
И тко ће изић и какав од њега,

То бјеше право, кад се суди зрело,
Јер од њег је, по вишњој заповиједи,
Потеко Рим и римско царство тијело,

.....
Касније тамо Суд Изабрани греду
Да јача вјеру која циљ имаде
Да на пут спаса свакога доведе.

Ал' ја да идем? Тко да власт ми даде?
Енеја нисам, нисам ни Павао;
Да нисам вриједан, знам, и свак то знаде.

2. Ко је и како кажњен у претпаклу? Објаснити казну (*legge del contrapsasso*).
3. Како је Беатриче објаснила проблем спасења Вергилију? (II певање *Пакла*)
4. Укратко анализирати појмове доњи и горњи пакао.
5. Дати краће тумачење епизоде са грофом Уголинијем.

План извођења наставе у IV семестру (Данте 2)

1. Данте Алигијери, *Чистилице* (I–IV)
2. Данте Алигијери, *Чистилице* (V–IX)
3. Данте Алигијери, *Чистилице* (X–XV)
4. Данте Алигијери, *Чистилице* (XVI–XIX)
5. Данте Алигијери, *Чистилице* (XX–XXVII)
6. Данте Алигијери, *Чистилице* (XXVIII–XXX)
7. Данте Алигијери, *Чистилице* (XXXI–XXXIII)
8. Припрема за испит
9. Данте Алигијери, *Рај* (I–V)
10. Данте Алигијери, *Рај* (VI–XIV)
11. Данте Алигијери, *Рај* (XV–XX)
12. Данте Алигијери, *Рај* (XXI–XXVI)
13. Данте Алигијери, *Рај* (XXVII–XXX)
14. Данте Алигијери, *Рај* (XXXI–XXXIII)
15. Припрема за испит

Пример теста из испита Данте 2

1. Одакле је дати одломак? Ко га изговора? Дати његову краћу анализу.

Али Вергилу, не бјеше већ гласа,
Вергилу, што ми милим оцем поста,
Вергилу, ком се предах ради спаса.

Ни све без чега прамајка нам оста
Не спријечи да ми лица росом прана
Не смраче сузе којих пролих доста.

„Данте, што Вергил оде из тих страна,
Не плачи зато; још се кани плачи
Јер ти је плакат још од других рана!”

2. Ко је чувар претчистилица? Објаснити зашто?

3. Како Вергилије објашњава кругове чистилица у (не)складу са љубављу (XVII певање)?

4. Како су кажњени љубавници у чистилицу? Објаснити *legge del contrapasso*. Кога Данте среће?

5. Одакле је дати одломак? Дати његову краћу анализу.

Аполо добри, за рад што ми оста
Створи да твој би жар се у меслио,
Колико је за љубљен ловор доста.

Мени је један врх Парнаса био
Досада доста; сад ми ваља ући
С оба у трке преостали дио.

Ући у моју груд надањујћи
Оним ме пјевом с каквим некоћ крену
Марсији уда из кора извући.

6. Шта је тема *Раја*? Објаснити како се Данте креће кроз рај и зашто?

7. Укратко анализирати епизоду са Каћагвидом.

8. Ко је последњи Дантеов водич у *Рају*? Објаснити коме се он обраћа, како и зашто?

Обавезна литература:

Алигијери Данте, *Божанствена комедија*, Дјела, књ. 2, прев. Миховил Комбол и Мате Марас, Свеучилишна наклада Либер – Накладни завод Матице хрватске, Загреб, 1976.

Стјепан Хосу, „Средњовјековна латинска књижевност“, у: *Повијест свјетске књижевности*, том II, Младост, Загреб, 1977, стр. 347–403.

Миливој Солар, „Средњи вијек“, *Повијест свијетске књижевности*, Службени гласник, Београд, 2015, стр. 93–114.

Ернст Роберт Курцијус, „Европска књижевност“, „Латински средњи век“, „Топика“, „Поезија и реторика“, „Поезија и теологија“, „Данте“, *Европска књижевност и латински средњи век*, СКЗ, Београд, 1996, стр. 13–63, 135–178, 243–278, 351–373, 573–623.

Росарио Асунто, *Теорија о лепом у средњем веку*, прев. Глигорије Ерњаковић, СКЗ, Београд, 1975.

Ђулио Ферони, *Историја италијанске књижевности*, том I, ЦИД, Подгорица, 2005, стр. 3–123.

Франческо де Санктис, „Данте Алигијери“, *Критички есеји*, прев. Ерос Секви, Култура, Београд, 1960, стр. 33–118.

Ерих Ауербах, „Фарината и Кавалканте“, *Мимесис: приказивање стварности у западној књижевности*, Нолит, Београд, 1978, стр. 175–203.

Ерих Ауербах, „Данте и Вергилије“, *Филологија светске књижевности, шест огледа о стилу и виђењу стварности*, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Сремски Карловци – Нови Сад, 2009, стр. 5–22.

Приручници:

Д. Срејовић и А. Цермановић-Кузмановић, *Речник грчке и римске митологије* (више издања).

The Oxford Companion to Classical Literature (више издања).

Лексикон иконографије, литургије и симболике западног хришћанства, (ур.) Анђело Бадурин, Свеучилишна награда либер – Кршћанска садашњост, Загреб, 1985.

Речник књижевних термина, (ур.) Драгиша Живковић, Београд, Нолит, 1986.

Enciclopedia dantesca della Treccani може се консултовати преко интернета:

<http://www.treccani.it/enciclopedia/>

The Dante Encyclopedia, (ed.) Richard Lansing, Routledge – Taylor & Francis Group, London – New York, 2010.

Препоручена литература:

Алигијери Данте, *Нови живот, Гозба, Монархија, О умијећу говорења на пучком језику*, Дјела, књ. 1, прев. Франко Чале и др., Свеучилишна наклада Либер – Накладни завод Матице хрватске, Загреб, 1976.

Франческо де Санктис, *Повијест талијанске књижевности*, прев. Иво Франгеш, Матица хрватска, Загреб, 1955, стр.

Жак Ле Гоф, „Песничка победа: Божанствена комедија“, *Настанак чистиштва*, прев. Иванка Павловић, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Сремски Карловци – Нови Сад, 1992, стр. 307–330.

Жак Ле Гоф, *Средњовековна цивилизација Западне Европе*, прев. Добрила Стошић, Издавачка књижарница Зорана Стојановића, Сремски Карловци – Нови Сад, 2010.

Ђовани Бокачо, *Мали трактат у похвалу Дантеу*, прев. Александра Манчић, Службени гласник, Београд, 2008.

Р. В. Б. Луис, „Данте Фирентинац“, *Данте*, прев. Жермен Филиповић, Лагуна, Београд, 2008.

Додатна литература

Студенти добијају додатну примарну и секундарну литературу у договору са предметним наставником.